

[Yhteystiedot](#)[In English](#)[ETL](#) » [Elintarviketeollisuus](#) » [Mitä teemme?](#) » [Ajankohtaista](#) » [Aineistot](#) » [Jäsenet](#) » [Elintarvikepäivä](#)

Etusivu

- » [Ajankohtaista](#)
- » [Tiedotteet](#)
- » [Elintarviketeollisuuden talouskatsaus | huhtikuu 2021](#)

30.04.2021

ELINTARVIKETEOLLISUUDEN TALOUSKATSAUS | HUHTIKUU 2021

Keväinen virkoaminen ei vielä näy elintarviketeollisuudessa samalla tavalla kuin muilla teollisuudenaloilla, joilla elpyminen koronapandemian aiheuttamasta pudotuksesta on jo päässyt käyntiin.

Elintarviketeollisuuden vahva kohtalonyhteys matkailu- ja ravitsemisalaan ennakoi, että ruokia ja juomia valmistavien yritysten tilanne voi palata normaalimmaksi vasta, kun ihmiset pääsevät taas ruokailemaan ravintoloihin ja matkustamaan. Etenkin juoma-ala ja pk-yritykset ovat kärsineet poikkeusoloista. Elintarvikeviennin nousutrendissä näkyy hiipumista.

Liikevaihdon kehitys jäljessä muusta teollisuudesta

Liikevaihdon kehitys elintarviketeollisuudessa on kääntynyt kuluneen vuoden alkukuukausina selvästi heikommaksi kuin muilla teollisuudenaloilla. Muussa teollisuudessa toipuminen koronapandemian aiheuttamasta jyrkästä pudotuksesta – jolta elintarviketeollisuus aiemmin suurelta osin säästy – on kevääseen tultaessa päässyt jo hyvään vauhtiin.

EK:n huhtikuisen suhdannebarometrin mukaan elintarviketeollisuuden tilauskanta on pysynyt vaisuna ja on yhä alle tavanomaisen tason. Myös tuotannon määrä on vähentynyt.

Elintarvikeyritysten liikevaihdon trendin kääntymisen laskuun oli havaittavissa jo viime syksynä. Kausitasoitettu liikevaihto supistui rajusti etenkin vuoden lopulla, kun suomalaiset viettivät joulua ja vuodenvaihdetta poikkeuksellisissa oloissa uudelleen huonontuneen

[Takaisin ylös](#)

Tämän vuoden helmikuussa elintarviketeollisuuden liikevaihdon kolmen kuukauden liukuva keskiarvo oli 3,6 prosenttia pienempi kuin alkuvuodesta 2020 eli epidemiaa edeltävään aikaan verrattuna. Vastaavasti koko tehdasteollisuudessa sama pudotus oli 2,6 prosenttia. Poikkeusolot painavat elintarviketeollisuutta tällä hetkellä siten voimakkaammin kuin muita teollisuudenaloja.

Majoitus- ja ravitsemisalan elpyminen ratkaisevaa

Keskeinen selitys elintarviketeollisuuden heikkoon suhdannetilanteeseen on toimialan vahva kohtalonyhteys majoitus- ja ravitsemisalaan, joka on kärsinyt poikkeusoloista voimakkaimmin. Elintarvikkeiden myynnin vahva kasvu päivittäistavara-kaupoissa on osin tukenut elintarviketeollisuutta, mutta se ei ole riittänyt kompensoimaan muilla aloilla syntyneitä menetyksiä.

Päivittäistavara-kaupan liikevaihto oli tämän vuoden helmikuussa 7,6 prosenttia vuodentakaisesta korkeammalla tasolla, mutta samaan aikaan majoitus- ja ravitsemisalan liikevaihto oli pudonnut peräti 41,0 prosenttia vuodentakaisesta pienemmäksi.

Kun kysyntä vähenee ravintolakanavassa, elintarviketeollisuus ohjaa raaka-aineita hyödynnettäviksi kuluttajatuotteisiin.

Päivittäistavara-kaupassa kysyntä on kuitenkin erilaista kuin ravintolakanavassa eikä ravintoloille suunnattujen lisäarvotuotteiden hyötyä pystytä korvaamaan kuluttajatuotteilla täysimääräisesti.

Juomien valmistuksessa iso pudotus

Juomien valmistuksessa liikevaihto on kehittynyt selvästi heikommin kuin elintarvikkeiden valmistuksessa. Laskua selittää erityisesti vientiliikevaihdon pudotus. Vielä helmikuussa 2020 juomasektorin liikevaihto pysytteli jokseenkin aiempien vuosien tasolla, mutta keväällä 2020 myynti väheni voimakkaasti koronapandemiasta johtuneiden rajoitusten vuoksi. Viennissä kausivaihtelusta puhdistettu liikevaihto sukelsi toukokuussa 2020 jopa yli 20 prosenttia helmikuuhun verrattuna.

Viime kesä toi juomasektorille hetken helpotuksen, mutta loppuvuodesta liikevaihto romahti jälleen koronakevään lukemiin. Juomasektorin kehityskulku seurasi läheisesti matkailu- ja ravitsemisalan liikevaihdon kehitystä, vaikkakaan pudotus ei ollut aivan yhtä syvä.

Pienet ja keskisuuret yritykset kärsineet koronasta kovimmin

Koronakriisi on koetellut elintarviketeollisuuden erityyppisiä yrityksiä eri tavoin.

Tilastokeskuksen kasvukatsausaineiston mukaan liikevaihto supistui viime vuonna kaikenkokoisissa yrityksissä elintarviketeollisuudessa. Voimakkainta supistuminen oli alle 50 henkeä työllistävässä pienissä ja keskisuurissa yrityksissä. Liikevaihto väheni 10–49 henkeä työllistävien yritysten joukossa jopa 17 prosenttia vuodentakaiseen verrattuna.

Myös palkkasumma eli kaikkien palkkojen yhteenlaskettu määrä supistui voimakkaasti pk-yrityksissä. Samaan aikaan suurimmat elintarviketeollisuuden yritykset kannattelivat alan palkkakehitystä ja yli 250 henkeä työllistävien yritysten palkkasumma jopa hieman nousi.

Koronakriisi iski pk-yrityksistä erityisesti vanhimpiin, yli viisi vuotta toiminnassa olleisiin yrityksiin. Nuorissa, alle viisi vuotta toimineissa yrityksissä liikevaihdon kasvu on tyypillisesti ripeää ja poikkeusolojen vaikutus niiden vauhtiin jäi pieneksi.

Viime vuoden loppua kohti keskisuurten yritysten kasvu jäi selvästi aiempaa heikommaksi, vaikka pienten ja suurten yritysten liikevaihto elpyi lähelle edellisvuoden tasoa. Vuoden 2020 viimeisellä neljänneksellä 10–49 henkeä työllistävien elintarvikeyritysten liikevaihto oli yhä 8,4 prosenttia edellisvuotta heikommalla tasolla.

Vienti Kiinaan vetää

Suomalaisten elintarvikkeiden viennin kasvutrendi kääntyi laskuun vuoden 2020 aikana. Kuluvan vuoden alussa elintarvikevienti painui erityisen alas 122 miljoonaan euroon, kun vuotta aiemmin vientiä tehtiin 142 miljoonan euron edestä. Viennin kausitasoitettu trendi oli tammikuussa 4,3 prosenttia alemmalla tasolla kuin vuosi sitten.

Ison osan pudotuksesta selittää norjalaisen lohen kauttakulkuviennin väheneminen, mutta ilman tuoreen kalankin vaikutusta viennin trendi osoittaa lievää hiipumista. Tuoreen kalan vienti Suomesta kattaa noin puolet norjalaisen tuoreen kalan tuonnista Suomeen.

Myönteinen poikkeus on Kiinaan suuntautuva elintarvikievienti, joka oli kasvanut tämän vuoden tammikuussa 28 prosenttia vuodentakaisesta ja huimat 134 prosenttia kahden vuoden takaiseen verrattuna! Kiinaan viedään etenkin äidinmaidon korviketta jauheena ja sianlihaa.

Myös elintarvikkeiden tuonnin arvo kääntyi laskuun koronaviruksen alkaessa. Tuonnin kausitasoitettu trendi oli tammikuussa 5,7 prosenttia pienempi kuin vuotta aiemmin.

Hinnat vakaita kotimassa, nousupaineita maailmanmarkkinoilla

Elintarvikkeiden kuluttajahinnat ja elintarviketeollisuuden tuottajahinnat ovat kehittyneet talven aikana verrattain vakaasti, vaikka raaka-aineiden hinnat ovat kohonneet kansainvälisillä markkinoilla nopeasti.

YK:n elintarvike- ja maatalousjärjestö FAOn elintarvikkeiden maailmanmarkkinahintoja seuraava ruokahintaindeksi oli helmikuussa 2021 noussut reaaliarvoltaan 17,4 prosenttia vuodentakaisesta. Edellisen kerran ruokahintaindeksi oli yhtä korkealla vuonna 2011, kun ruuan raaka-aineiden hinnat lähtivät finanssikriisin jälkeen rajuun nousuun ja seurauksena oli kansainvälinen ruokakriisi.

Keskeinen ajuri ruoan hinnannousun taustalla on energian hinnan nousu. Raakaöljyn hinta on kohonnut takaisin koronapandemiaa edeltävälle tasolle, mutta viime kuukausina nousu näyttää taittuneen. Maailmanpankin raaka-ainehintatietojen perusteella myös elintarvikkeiden hintojen nousu näyttää hellittäneen hieman maaliskuussa.

Lue lisää:

- [Talouskatsauksen diat](#) (pdf)
- [Tiedote: Matkailu- ja ravintola-alan vaikeudet viivästyttävät elintarviketeollisuuden elpymistä](#)

Jaa 0

Twittaa

[in](#)

LISÄTIETOJA

Johtaja

Heli Tammivuoriheli.tammivuori@etl.fi

040 557 5667

[@tammiheli](#)[» Takaisin](#)[Takaisin ylös](#)